

III. ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛІСТИКИ

*Козьяков І. М.,
доктор юридичних наук, професор,
начальник відділу
Науково-дослідного інституту
Національної академії прокуратури України*

УДК 342.12+343.98

КРИМІНАЛІСТИЧНА ТЕОРІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОЦЕСУАЛЬНОГО КЕРІВНИЦТВА ПРОКУРОРОМ ДОСУДОВИМ РОЗСЛІДУВАННЯМ: ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

У результаті конституційної реформи у сфері правосуддя прокуратура України здійснює організацію і процесуальне керівництво досудовим розслідуванням (п. 2 ч. 1 ст. 131–1 Конституції України). Цю функцію виконують прокурори – процесуальні керівники досудового розслідування в конкретному кримінальному провадженні. Їхня діяльність характеризується спрямованістю на протидію злочинності, має власні особливості та закономірності, які можуть розглядатися як предмет криміналістичної теорії.

Мета статті полягає у спробі автора виявити основні закономірності та підстави, що є достатніми для обґрунтування проблеми формування криміналістичної теорії організації та процесуального керівництва прокурором досудовим розслідуванням.

Дослідженням виявлено відмінності в характеристиці діяльності прокурора-процесуального керівника від адміністративно-владної діяльності керівника органу досудового розслідування щодо організації праці слідчого. Вона зумовлена повноваженнями прокурора владно-розпорядчого типу, які мають кримінальний процесуальний характер, розкривається у наглядovому та організаційно-управлінському аспекті. Прокурор спонукає слідчого на використання методики, техніки й тактики розслідування злочинів, використання всього арсеналу засобів, прийомів, способів провадження слідчих (розшукових), негласних слідчих (розшукових) і процесуальних дій. У результаті цієї роботи прокурор набуває фактичної і юридичної можливості формувати та обстоювати в суді власні погляди стосовно доведених обвинувачення.

Функції прокурора в кримінальному судочинстві об'єктивно показують на існування об'єктивних підстав для формування криміналістичної теорії організації і процесуального керівництва розслідуванням злочинів. Вони утворюють базис криміналістичної теорії організації та процесуального керівництва прокурором досудовим розслідуванням. Ця сфера прокурорської діяльності містить багато проблем. Тому необхідно наукове обґрунтування теоре-

тичних питань, зокрема виявлення практичних і наукових передумов формування і фіксації закономірних тенденцій розвитку організаційних основ діяльності прокурора-процесуально-го керівника, спрямованої на забезпечення розслідування злочинів і здійснення правосуддя.

Подальші наукові дослідження сприятимуть становленню криміналістичної теорії організації і керівництва прокурором досудовим розслідуванням, розвитку його концепції, на основі яких можна буде узагальнити всі наявні як теоретичні, так і прикладні досягнення в цій галузі наукового знання.

Ключові слова: криміналістика, досудове розслідування, прокурор, організація, процесуальне керівництво.

Питання використання криміналістичних знань з метою покращення ефективності діяльності уповноважених суб'єктів на всіх стадіях кримінального провадження наразі набуває особливої актуальності. Передусім це пов'язано з потребою гармонізації кримінального процесуального механізму відповідно до європейських стандартів судочинства, реалізації принципів змагальності сторін, незмінності прокурора у кримінальному провадженні, забезпечення належного балансу публічних і приватних інтересів, додержання прав і свобод людини та громадянина.

Унаслідок конституційної реформи у сфері правосуддя наразі прокуратура України здійснює, зокрема, організацію і процесуальне керівництво досудовим розслідуванням (п. 2 ч. 1 ст. 131–1 Конституції України)¹. У такий спосіб законодавець поклав край науковій дискусії, яка тривалий час точилася з приводу співвідношення прокурорського нагляду та процесуального керівництва розслідуванням злочинів. Водночас він у силу прямої дії конституційної норми позбавивши прокуратуру функції нагляду за додержанням законів органами, що провадять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство, усунув підстави для визначення процесуального керівництва досудовим розслідуванням формою прокурорського нагляду за додержанням законів під час

проведення досудового розслідування (ч. 2 ст. 36 КПК України²).

На суб'єктному рівні реалізація даного напрямку прокурорської діяльності характеризується тим, що всі функції прокуратури здійснюються виключно прокурорами. При тому в кримінальному судочинстві прокурор, який здійснюватиме повноваження прокурора у конкретному кримінальному провадженні, визначається керівником відповідного органу прокуратури після початку досудового розслідування. Більшість передбачених законом повноважень прокурора пов'язана саме із керівництвом процесом розслідування кримінального правопорушення. На це спрямоване надання різного роду доручень на проведення слідчих (розшукових) дій – слідчому, органу досудового розслідування, відповідним оперативним підрозділам, або ж безпосереднє проведення прокурором тієї чи іншої слідчої (розшукової) чи процесуальної дії. Крім того, прокурор фактично наділений повноваженнями, що традиційно вважаються повноваженнями слідчого: починати досудове розслідування; особисто проводити слідчі (розшукові) та процесуальні дії; повідомляти особі про підозру; самостійно складати обвинувальний акт тощо.

Відтак, в сучасній діяльності органів прокуратури виокремлення вказаної функції та визначення суб'єкта її здійснення створюють специфічну сферу практичної діяльності, що спрямова-

¹ Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР <<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-вр>> дата звернення 20.02.2018.

² Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI <<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>> дата звернення 20.02.2018.

на на виконання прокурорами завдань кримінального провадження з метою реалізації державної політики щодо протидії злочинності. Повноцінне досягнення цієї мети можливо за умови теоретичного обґрунтування, яким би враховувалася актуальна специфіка прокурорської діяльності у кримінальному судочинстві як об'єкт дослідження. Адже практика здійснення повноважень прокурора у конкретному кримінальному провадженні, що спрямована на організацію та процесуальне керівництво розслідуванням кримінальних правопорушень, прямо пов'язана не лише з станом і розвитком норм процесуального закону, котрі регулюють діяльність суду, прокурора, органів досудового розслідування та оперативних підрозділів, але й з розвитком правничої науки, насамперед криміналістики.

У науковому інформаційному просторі поширюється усталена думка, що основне завдання криміналістики як науки при розслідуванні злочинів полягає в розробці та застосуванні засобів, прийомів і методів виявлення та усунення обставин, що сприяють вчиненню злочинів. Такі міркування пов'язані із доктринальними уявленнями про криміналістику як науку про закономірності злочинної діяльності та її відображення в джерелах інформації, які слугують основою для розроблення засобів, прийомів і методів збирання, дослідження, оцінювання та використання доказів з метою розкриття, розслідування, судового розгляду та запобігання злочинам¹. І. І. Когутич підкреслює, що, виявляючи об'єктивно зумовлені найсуттєвіші, найстійкіші якісні зв'язки і взаємозалежності (закономірності) злочинної діяльності, пізнаючи їх, криміналістика розробляє шляхи, прийоми боротьби зі злочинами та засоби, методи і рекомендації щодо їх дослідження, озброюючи ними оперативних

співробітників органів дізнання, експертів, слідчих, прокурорів і суддів².

Разом з тим наслідки реформи кримінального процесуального законодавства в Україні об'єктивно зумовлюють необхідність перегляду постулатів кримінальних процесуальних, криміналістичних, управлінських і психологічних теорій та вчень як наукового підґрунтя прийомів, засобів і методів організації та процесуального керівництва розслідуванням злочинів. Адже в сучасних умовах завдання криміналістики зумовлені потребою у системному криміналістичному забезпеченні відповідних органів правозастосування й спрямовані на оптимізацію процесу розслідування злочинів, встановлення істини у справі, відновлення справедливості³.

У цій статті здійснено спробу виявити основні закономірності та підстави, що є достатніми для обґрунтування проблеми формування криміналістичної теорії організації та процесуального керівництва прокурором досудовим розслідуванням.

У структурі кримінального провадження організаційний процес по суті є впорядкуванням діяльності з розслідування конкретного кримінального правопорушення за допомогою організаційних засобів: визначення цілей і завдань, висування версій, планування розслідування загалом та окремих слідчих (розшукових) і негласних слідчих (розшукових) дій зокрема, створення умов і забезпечення її ефективності та результативності. У сучасному кримінальному судочинстві необхідною умовою ефективної діяльності прокурора щодо організації та процесуального керівництва досудовим розслідуванням, підтримання публічного обвинувачення в суді є використання актуальних криміналістичних знань.

Безперечно, що ефективність прокурорської діяльності багато в чому зале-

¹ В Тацій та ін, Правова доктрина України (Право 2013) 868.

² І Когутич, Криміналістичні знання, їх сутність і потреба розширення меж використання (Триада Плюс 2008) 23.

³ В Шепитко, Изменчивость криминалистики в XXI веке и ее задачи в современных условиях. Криміналістика XXI століття (Право 2010) 58.

жить від її належного інформаційно-аналітичного й методичного забезпечення. Значною мірою таке забезпечення має досягатися шляхом використання розроблених криміналістикою положень криміналістичної техніки, криміналістичної тактики й методики розслідування, оскільки і теорія прокурорської діяльності у кримінальному провадженні, і криміналістика мають загальну кінцеву мету. Визначальну роль тут відіграє факт, що криміналістика виконує забезпечувальну функцію кримінального провадження, адже її прийнято вважати праксеологією кримінального процесу¹. Оскільки процесуальні норми реалізуються лише завдяки використанню криміналістичних засобів у різних ситуаціях досудового розслідування.

Вбачається, що найбільш ефективне проведення процесуальних дій певною мірою залежить від сформованості їхньої системи та структури, оскільки встановлення в законі переліку слідчих (розшукових) і негласних (розшукових) слідчих дій (далі – СРД і НСРД) зумовлює новий підхід до розуміння засобів криміналістики: системи криміналістичних прийомів, типових тактичних операцій, методики їх застосування і реалізації тощо.

По-перше, технічні засоби, тактичні прийоми і методичні рекомендації, що мають розроблятися сучасною криміналістичною наукою, повинні відповідати нормам чинного КПК України. В. А. Журавель слушно наголошує, що прогалини в законодавстві, невнормованість окремих положень, наявність суперечностей негативно позначаються на розробленні необхідних криміналістичних засобів, прийомів та рекомендацій². Тому в зв'язку з оновленням парадиг-

ми кримінального процесу теоретична розробка сучасних криміналістичних концепцій та практичних рекомендацій методичного характеру покликані сприяти як оптимізації процедури досудового розслідування кримінальних правопорушень і судового кримінального провадження, позаяк подальшому вдосконаленню кримінального процесуального законодавства.

По-друге, Р.С Белкін свого часу справедливо зазначав, що, встановлюючи процесуальну процедуру слідчих і судових дій, кримінально-процесуальний закон не може відповісти на питання, відповідь на яке цілком залежить від ситуації, що формується: як, в який спосіб, за допомогою яких засобів та методів має бути проведена слідча дія за даних умов. Цю відповідь надає криміналістика, пропонуючи слідчому та суду арсенал засобів, прийомів, способів провадження слідчих дій, наповнюючи, таким чином, процесуальну форму реальним дієвим змістом³. З цього приводу Є.П. Іщенко також підкреслює, що «... кримінальний процес лише пропонує нормативні моделі, встановлює певні межі, але не розкриває того, як це треба робити. Процес визначає найбільш загальну форму, певні абстракції. Тоді як криміналістика – наповнює їх необхідним змістом»⁴. Дійсно, кримінальним процесуальним законом закріплено лише правову процедуру, формально визначені окремі процесуальні дії, часові та просторові межі кримінального провадження тощо. Разом з тим у законі не вказується, у якій спосіб, із застосуванням яких процесуальних засобів чи їхньої сукупності, використовуючи які знання, уміння й навички треба провадити досудове розслідування кримінальних правопорушень і здійсню-

¹ W Gutekunst, Kryminalistyka: zarys systematycznego wykładu (2. wyd: Wydawn. Prawnicze 1974) 609.

² В Тацій та ін, Правова доктрина України (Кримінально-правові науки в Україні: стан, проблеми та шляхи розвитку) (Право 2013) 910.

³ Р Белкин, 'Ученые-криминалисты и их роль в совершенствовании научных основ уголовного судопроизводства' Уголовный процесс. Криминалистика. Судебная экспертиза (Ч. 1: Акад. упр. МВД России 2007) 23–24.

⁴ Е Ищенко, 'О месте и роли криминалистика в современной системе уголовно-правовых наук' (2010) 1 Криминалист первопечатный 9.

вати прокуророві процесуальне керівництво ним. Відтак, реалізація завдань сучасного кримінального провадження (ст. 2 КПК) має втілюватися завдяки використанню прокурором – процесуальним керівником модернізованих криміналістичних засобів у різних ситуаціях досудового розслідування та судового кримінального провадження.

По-третє, реалізація принципу публічності кримінального провадження (ст. 25 КПК) пов'язана із вжиттям усіх передбачених законом заходів для встановлення події кримінального правопорушення та особи, яка його вчинила. Цим зумовлюється потреба у забезпеченні прокурором – процесуальним керівником найбільш ефективної організації та проведення усіх необхідних, відповідних конкретному кримінальному правопорушенню, СРД і НСРД та інших процесуальних дій, найповнішого використання потенціалу слідчого та оперативних підрозділів. Тут варто враховувати слушний висновок Д. Б. Сергєєвої, що «організація розслідування» та «криміналістична методика» є окремими, самостійними криміналістичними категоріями, визначення поняття яких, а також сутність і завдання суттєво різняться¹.

По-четверте, методичні рекомендації, що розробляються криміналістичною наукою, як зазначалось вище, мають відповідати нормам чинного КПК України. Але результати моніторингу впровадження нового КПК свідчать про наявність недоліків модернізованого кримінального процесуального законодавства, які заважають ефективній реалізації прав та обов'язків учасників кримінального провадження². Тому відповідна розробка необхідних криміналістичних засобів, прийомів та рекомендацій має надати прокуророві – процесуальному

керівнику змогу в організаційно-тактичному плані подолати наявні суперечності та прогалини в законі. Відтак, прокурор шляхом системного застосування принципів і положень кримінального процесуального закону може вирішити проблему невнормованості чи колізійності окремих, необхідних з позиції практики, слідчих і процесуальних дій.

Викладене створює підвалини для виокремлення організаційно-управлінського компонента, на основі якого можливим є обґрунтування теоретичних основ криміналістики щодо організації і процесуального керівництва прокурором досудовим розслідуванням. За семантикою «керівництво» – це дія за значенням керувати, тобто спрямовувати процес, впливати на розвиток, стан чого-небудь; або спрямовувати діяльність кого-, чого-небудь; бути на чолі когось, чогось; давати вказівки; розпоряджатися³. Цей термін охоплюється більш широким за змістом словом «управляти» – спрямовувати діяльність, роботу кого-, чого-небудь; бути на чолі когось, чогось; керувати⁴.

Відомо, що криміналістика певною мірою взаємопов'язана з наукою управління, положення якої реалізуються при формуванні рекомендацій з організації розслідування кримінальних правопорушень у цілому та науковій організації праці прокурора, слідчого зокрема⁵. Технологія управлінської діяльності (процес керівництва) розслідуванням злочинів містить у собі ряд операцій управлінського циклу, починаючи від постановки завдань і до одержання кінцевих результатів при безпосередньому контролі виконання ухвалених рішень і оцінці результатів діяльності.

Разом з тим слід обов'язково взяти до уваги, що процесуальне керівництво прокурора – це організація процесу

¹ Д. Сергєєва, 'Співвідношення організації розслідування злочину та криміналістичної методики' (2012) 1000 Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна 218.

² 'Реалізація нового КПК України: перші результати' Моніторинговий звіт (Центр політико-правових реформ 2013) http://www.pravo.org.ua/files/___2013-3.pdf дата звернення 02.03.2018).

³ Словник української мови (Т 4: І – М, Наукова думка, 1973) 142, 144.

⁴ Словник української мови (Т 10: Т – Ф, Наукова думка, 1973) 469.

⁵ Л. Соя-Серко, 'Научная организация труда следователя' (1970) 9 Сов. государство и право 105–109.

досудового розслідування, визначення напрямів розслідування, координація процесуальних дій, які проводяться стороною обвинувачення, а також взаємодії із слідчим суддею; нарешті, забезпечення у процесі розслідування додержання та виконання законів України.

Новели кримінального процесуального законодавства утворюють для сторони обвинувачення головний виклик – необхідність переходу досудового розслідування та наглядової діяльності у формі фактичного керівництва слідством на якісно новий теоретичний і практичний рівень. Воно можливо лише за умови визначення головним пріоритетом та критерієм ефективності такої роботи – якість процесуального керівництва у кожному окремому кримінальному провадженні, запорукою якої є активна позиція прокурорів в організації досудового розслідування та особиста їх участь у проведенні окремих слідчих дій, які мають будуватися на криміналістичному знанні.

У сучасних умовах кримінального провадження прокурору – процесуальному керівнику не використовуючи знання управлінських принципів і підходів до організації досудового розслідування, без належної координації зусиль слідчих та оперативних підрозділів, їх спрямування на повне розкриття та своєчасне розслідування кримінальних правопорушень, практично неможливо якісно та ефективно організувати досудове розслідування, особливо багатоепізодних, складних кримінальних проваджень. Крім того, наукова організація процесуального керівництва прокурором досудовим розслідуванням є важливою умовою його законності, ефективності та результативності, економії часу й процесуальних ресурсів, особливо в період адаптації слідчих та оперативних підрозділів до суттєво зміненої останнім часом правової процедури кримінального провадження.

Опрацювання опублікованих наукових праць з означеної проблематики дає

підстави вважати, що теоретичні засади та практичні рекомендації криміналістичної теорії організації та процесуального керівництва прокурором досудовим розслідуванням мають спиратися на положення загальної теорії криміналістики, криміналістичної техніки, криміналістичної тактики, криміналістичної методики й практично реалізовуватися при вирішенні завдань кримінального провадження, що вирішуються під час здійснення повноважень прокурора у конкретному кримінальному провадженні.

Проведене дослідження дає змогу сформулювати проблему, яка пов'язана з потребою обґрунтування теоретичних основ базової та окремих криміналістичних методик процесуального керівництва прокурором розслідуванням окремих видів кримінальних правопорушень.

Кінцева мета комплексного дослідження має бути спрямована на розробку методичних рекомендацій (наукових і практичних порад), які утворюють три напрями:

1) методики оптимальної організації прокурором досудового провадження, яка має охоплювати визначення та організації ним оптимальної правової (на основі КПК та інших законів) процедури виявлення, закріплення та дослідження доказів із безумовним засвідченням їх допустимості, достатності й достовірності для подальшого використання у судовому розгляді кримінального правопорушення;

2) методики процесуального керівництва досудовим розслідуванням, засобами якого прокурор спонукає слідчого й оперативні підрозділи на найповніше використання методики, техніки й тактики розслідування злочинів, використання всього арсеналу засобів, прийомів, способів провадження слідчих (розшукових), негласних слідчих (розшукових) і процесуальних дій. У результаті цієї спільної скерованої праці прокурор набуває фактичної і юридичної можливості формувати й обстоювати в суді власні погляди стосовно доведеності обвинувачення;

3) методики прокурорського нагляду за додержанням законів під час проведення досудового розслідування, що здійснюється прокурорами, визначеними у п. п. 5, 6 ст. 36 КПК України. Нею має охоплюватись сукупність заснованих на законі прийомів і способів застосування заходів до найбільш ефективного виявлення й усунення порушень законів під час досудового провадження. Тут варто підкреслити, що методика нагляду належить до змісту прокурорської діяльності. Її складовою слід вважати тактику наглядової діяльності прокурора, як засновану на наукових положеннях систему прийомів, що забезпечують в умовах конкретної наглядової ситуації вибір доцільної організації діяльності прокурора в цілому та порядку здійснення ним окремих дій, спрямованих на виявлення та усунення порушень закону, причин порушень та умов, котрі їм сприяють, притягненню винних до встановленої законом відповідальності. Ця категорія має належати до організації прокурорської діяльності у кримінальному провадженні.

При розробці криміналістичних методик в основу має бути покладена загальна мета діяльності прокурора у кримінальному судочинстві – забезпечення виконання завдань кримінального провадження (ст. 2 КПК України) та ефективності досудового розслідування (п. 8 ч. 2 ст. 36 КПК України).

Композиція криміналістичної методики прокурорського процесуального керівництва також має бути зумовлена кримінально-правовою та криміналістичною характеристикою злочинів певного виду. Разом з тим у ній повинні бути відображені обставини, які підлягають доказуванню у кримінальному провадженні, що передбачені ч. 1 ст. 91 КПК України та розкриваються засобами криміналістичної характеристики злочинів.

Розробку методики процесуального керівництва прокурором розслідування певних видів злочинів необхідно здійснювати з урахуванням правових можливостей прокурора та використанням всього комплексу його процесуальної компетенції у кримінальному провадженні.

REFERENCE LIST

LIST OF LEGAL DOCUMENTS

1. Konstytutsiia Ukrainy [The Constitution of Ukraine] Zakon Ukrainy vid 28.06.1996 № 254k/96-VR. Baza danykh «Zakonodavstvo Ukrainy» / VR Ukrainy <<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> data zvernennia: 20.02.2018 (in Ukrainian).
2. Kryminalnyi protsesualnyi kodeks Ukrainy [Criminal Procedural Code of Ukraine]: Zakon Ukrainy vid 13.04.2012 № 4651-VI. Baza danykh «Zakonodavstvo Ukrainy» / VR Ukrainy <<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> data zvernennia: 20.02.2018 (in Ukrainian).

BIBLIOGRAPHY

BOOKS

3. Gutekunst W, Kryminalistyka. Zarys systematycznego wykładu [Crimean Studies: a branch of a systematic lecture] (Wydawn. Prawnicze 1974) (in Polish) 609.
4. Realizatsiia novoho KPK Ukrainy: pershi rezultaty [Implementation of the new Criminal Procedural Code of Ukraine: first results] (Tsentr polityko-pravovykh reform 2013) <http://www.pravo.org.ua/files/___2013-3.pdf> data zvernennia 20.02.2018 (in Ukrainian).
5. Slovnyk ukrainskoi movy [Dictionary of the Ukrainian language]: v 11 t. (T 10: T – U, Naukova dumka 1973) 469 (in Ukrainian).
6. Tatsii V and others, Pravova doktryna Ukrainy [The legal doctrine of Ukraine] (T 5: Kryminalno-pravovi nauky v Ukraini: stan, problemy ta shliakhy rozvytku edn, Pravo 2013) 868 (in Ukrainian).

ARTICLE

7. Serhieieva D, 'Spivvidnoshennia orhanizatsii rozsliduvannia zlochyntu ta kryminalistychnoi metodyky' [Correlation between organization of crimes investigation and criminalistics methods] (2012) 1000 Visnyk Kharkivskoho natsionalnogo universytetu imeni V.N. Karazina 216–220.

8. Ischenko E, 'O meste i roli kriminalistiki v sovremennoy sisteme ugovolno-pravoviyh nauk' [On the place and role of criminalistics in the modern system of criminal law] (2010) 1 Kriminalist pervopechatnyiy 9 (in Russian).

9. Soya-Serko L, 'Nauchnaya organizatsiya truda sledovatelya' [Scientific organization of the investigator's work] (1970) 9 Sov. gosudarstvo i pravo 105 (in Russian).

CONFERENCE PAPERS

10. Belkin R, 'Ugolovnyiy protsess. Kriminalistika. Sudebnaya ekspertiza' [Criminal process. Forensic science. Forensic examination] Uchenyie-kriminalisti i ih rol v sovershenstvovanii nauchnyh osnov ugovolnogo sudoproizvodstva [Forensic scientists and their role in improving the scientific basis of criminal justice]: materialyi vuzov, yubil. nauch. – prakt. konf. (. Akad. upr. MVD Rossii 2007) (in Russian).

11. Shepitko V, 'Izmenchivost kriminalistiki v XXI veke i ee zadachi v sovremennyih usloviyah' [The variability of criminalistics in the 21st century and its tasks in modern conditions] KrimInalIstika XXI stolitya [Criminalistics of the XXI century]: mater. mIzhn. nauk. – prakt. konf. (Pravo 2010) 55–59 (in Ukrainian).

Koziakov I. Forensic theory of organization and procedural guidance to prosecutor's pre-trial investigation: problem statement

In result of the constitutional reform in the area of justice, the prosecutor's office of Ukraine organizes and provides procedural guidance by the pre-trial investigation (part 1 article 131–1 Constitution of Ukraine). Prosecutors perform this function. They are procedural heads of pre-trial investigation in a particular criminal proceeding. Their activities direct at countering crime and have their own peculiarities and patterns, which are regarded as a subject of forensic theory and

The purpose of the article is to identify the basic laws and grounds for the formation of forensic theory of organization and procedural guidance by the prosecutor with a pre-trial investigation.

Revealed difference in the description of the activities of the prosecutor-procedural chief from the administrative power of the head of the pre-trial investigation body on the work organization of the investigator. It is conditioned by the public prosecutor's powers, having criminal procedural nature and disclosed in the supervisory and organizational-managerial aspect. The prosecutor urges the investigator to use the methodology, techniques and tactics of investigation of crimes, use of the whole arsenal of methods and ways of conducting investigative, secret investigative and procedural actions. As a result of this work, the prosecutor gets the actual and the legal opportunity to form and defend own views concerning accusation in court.

So, the function of the prosecutor in criminal proceedings objectively demonstrates the existence of objective reasons for the formation of forensic organization theory and procedural leadership in the investigation of crimes. They form the basis of forensic theory of organization and procedural guidance for pre-trial investigation by the prosecutor. This area of prosecutorial activity contains many problems. Therefore, it is necessary to scientifically substantiate theoretical issues, in particular identification of practical and scientific prerequisites for the formation and fixing of regular trends in the development of the organizational foundations of the work of the prosecutor-procedural chief, aimed at ensuring the investigation of crimes and the administration of justice. Further research will contribute to the formation of the forensic theory of the organization and prosecutor's guidance by pre-trial investigation, development of its concept, on the basis of which it will be possible to generalize all available theoretical and applied achievements in this field of scientific knowledge.

Keywords: *forensics, pre-trial investigation, prosecutor, organization, procedural guidance.*

Стаття надійшла до редакції журналу 25.02.2018.